

Σύγχρονα συστήματα πληροφοριών: Καθεστώς πρόσβασης και προστασίας δεδομένων και πληροφοριών

I. Υφαντής

Εργαστήριο Γεωδαισίας & Γεωματικής, Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών,
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Περίληψη: Στα πλαίσια της στρατηγικής για τα Ανοιχτά Δεδομένα στην Ευρώπη υπάρχει ελεύθερη και ανεμπόδιστη ροή πληροφοριών από και προς το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον. Τα δεδομένα που παρέχονται από τα συστήματα πληροφοριών (ΣΠ), έχουν ανοίξει τις πόρτες για την ανάλυση των πληροφοριών σε πολλούς κλάδους. Το φάσμα για τις τεχνολογίες ΣΠ είναι ευρύ και ποικίλο. Η ροή πληροφοριών δεν βρίσκεται πλέον υπό τον αυστηρό έλεγχο ισχυρών ιδιωτικών ή κρατικών αρχών. Παραμένοντας οι πληροφορίες ελεύθερα διαθέσιμες, υπάρχει πάντα το ενδεχόμενο να χρησιμοποιηθούν καταχρηστικά. Καθώς η πληροφορία παράγεται από την κοινωνία, θα πρέπει και να αξιοποιηθεί από την κοινωνία, προς όφελος της ίδιας της κοινωνίας. Κρίνεται, λοιπόν, σκόπιμο οι άνθρωποι και τα συμφέροντά τους να διακριθούν από τα συμφέροντα του κράτους, την ανάπτυξη της τεχνολογίας και τα ιδιωτικά συμφέροντα μεγάλων εταιρειών. Ωστόσο, αυτά τα συμφέροντα έχουν συχνά προηγηθεί εκείνα των ανθρώπων, με αποτέλεσμα τη δημιουργία αρνητικών επιπτώσεων στην πολιτική της πληροφόρησης. Συνεπώς τα Δεδομένα και οι Πληροφορίες μετατρέπονται σε ένα όργανο ελέγχου, κυριαρχίας και προώθησης συμφερόντων. Παρόλα αυτά το κράτος παραμένει, ακόμη, αποτελεσματικά ένα μέσο κυριαρχίας και ελέγχου. Ο κρατικός μηχανισμός μπορεί να αποφασίσει καλύτερα ποιές και πόσες πληροφορίες θα πρέπει να παρέχονται σε όλους, ενώ ταυτόχρονα πρέπει να υιοθετηθεί άμεσα νέες πολιτικές παιδείας και επικοινωνιακές στρατηγικές για τη διάδοση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τις γεωχωρικές πληροφορίες και ιδιαίτερα τα προσωπικά δεδομένα.

1. Εισαγωγή

Βάση Δεδομένων (Database) είναι μία συλλογή από συστηματικά οργανωμένα δεδομένα, που συνδέονται μεταξύ τους με κάποια σχέση. Π.χ. ο τηλεφωνικός κατάλογος είναι μια βάση δεδομένων που στην πιο απλή της μορφή περιέχει για άτομα με τηλέφωνο το ονοματεπώνυμό τους και τον αριθμό τηλεφώνου τους. Αυτή η βάση δεδομένων μπορεί να αναβαθμιστεί σε πληρότητα, αν συμπληρωθεί με τη διεύθυνση κατοικίας και το επάγγελμα αλλά και με άλλες πληροφορίες για τα υπόψη άτομα. Στην επιστήμη της Πληροφορικής η βάση δεδομένων θεωρείται ότι είναι ηλεκτρονικά αποθηκευμένη, μέσω κατάλληλου λογισμικού, το οποίο πέρα

από την ικανότητά του να αποθηκεύει δεδομένα, παρέχει δυνατότητες ιεράρχησης των δεδομένων αυτών σε προγράμματα ή συλλογές προγραμμάτων καθώς και γρήγορης άντλησης και ανανέωσης των δεδομένων αυτών. Ο όρος database εμφανίζεται για πρώτη φορά το 1964 σε στρατιωτικές εφαρμογές, ενώ τα πρώτα επαγγελματικά συστήματα διαχείρισης βάσεων δεδομένων (πχ Oracle V2) περί το 1978.

Σύστημα Γεωγραφικών Πληροφοριών (Geographic information system, ή GIS) είναι ένα ψηφιακό σύστημα, ικανό να ενσωματώσει, αποθηκεύσει, προσαρμόσει, αναλύσει και παρουσιάσει γεωγραφικά συσχετισμένες πληροφορίες. Είναι δηλαδή ένας 'έξυπνος χάρτης', όπου τα χωρικά δεδομένα μπορεί να συνδέονται και με περιγραφικά δεδομένα, π.χ. μια κουκίδα που απεικονίζει τη θέση μιας πόλης μπορεί να συνδέεται με ένα πίνακα που θα περιέχει πληροφορίες όπως η ονομασία της, ο πληθυσμός της, ιστορικά, πολιτιστικά, ή τουριστικά ενδιαφέροντά της κ.ά. Έτσι το GIS είναι μια ειδική βάση δεδομένων που επιτρέπει στους χρήστες του να αποτυπώνουν, σε αυτό ή μέσω αυτού, μια περίληψη του πραγματικού κόσμου, να δημιουργούν διαδραστικά ερωτήσεις ή αναζητήσεις χωρικού ή περιγραφικού χαρακτήρα, να αναλύουν χωρικά δεδομένα, να τα προσαρμόζουν και να τα εκτυπώνουν υπό μορφή χαρτών, πινάκων, διαγραμμάτων.

2. Ηλεκτρονικά – Ψηφιακά συστήματα συλλογής και διαχείρισης δεδομένων και πληροφοριών

Η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας πληροφορικής τις τελευταίες δεκαετίες έφερε μια πραγματική επανάσταση στον τομέα και τις μορφές της επικοινωνίας αλλά ταυτόχρονα προκάλεσε την εμφάνιση ποικίλων προβλημάτων τα οποία η κοινωνία και η πολιτεία εν γένει παρουσίασαν και παρουσιάζουν μια σημαντική υστέρηση στον εντοπισμό και «*απαλοιφή* (?)» τους. Σήμερα υπάρχουν δεκάδες εφαρμογές ή ιστοσελίδες όπου οι χρήστες εθελούσια ή ακούσια (ή «εκόντες ή άκοντες») παρέχουν ή λαμβάνουν πληθώρα δεδομένων ή πληροφοριών (ακόμη και προσωπικού χαρακτήρα) οι οποίες διακινούμενες σε ηλεκτρονική μορφή είναι εύκολο να καταχωρηθούν και να χρησιμοποιηθούν άμεσα ή έμμεσα από τρίτους.

Το **Google Earth** είναι μια ιδιαίτερη εφαρμογή, που μπορεί να θεωρηθεί ως ένα παράδειγμα GIS, πολύ φιλικό στο χρήστη, το οποίο ξεκίνησε ως πρόγραμμα γραφικής απεικόνισης της Γης, διαθέσιμο στο διαδίκτυο, αλλά σταδιακά εξελίχτηκε σε ένα πολύτιμο καθημερινό εργαλείο, εξαιρετικά διαδεδομένο στο ευρύτερο κοινό. Κατασκευάστηκε από την εταιρεία Keyhole Inc, ως Earth Viewer και το 2004 πήρε το σημερινό του όνομα, όταν η εταιρεία αγοράστηκε από την Google. Το πρόγραμμα αυτό συνθέτει αεροφωτογραφίες, χάρτες, δορυφορικές φωτογραφίες, διάφορα άλλα στοιχεία GIS, φωτογραφίες και βίντεο που εισάγονται από τους χρήστες του, περιβαλλοντικά δεδομένα και πολλές άλλες πληροφορίες από διάφορες πηγές σε επάλληλα στρώματα. Οι φωτογραφίες είναι συνήθως πολύ πρόσφατες και η ανάλυση φτάνει μέχρι και 15-30 εκατοστά για ορισμένες πόλεις.

Πάροχος **Webmail** είναι μια ιδιωτική, συνήθως πολυεθνική εταιρεία, όπως οι Gmail, Yahoo!Mail, Hotmail, AOL και άλλες, που παρέχει υπηρεσίες e-mail μέσω ενός πλοηγού ιστοσελίδων (web browser). Η ιδέα αυτή εφαρμόστηκε για πρώτη φορά το 1997, σχεδόν ταυτόχρονα από την Hotmail (νυν Windows Live Hotmail) και την Yahoo!. Με δεδομένα 2015 υπάρχουν περίπου 2.5 δισεκατομμύρια χρήστες e-mail, ενώ προβλέπεται ότι το 2020 οι χρήστες θα είναι περίπου 3 δισεκατομμύρια και επομένως είναι εύκολο για οποιονδήποτε να αναλογιστεί το πλήθος των γενικών αλλά και ειδικών, προσωπικών πληροφοριών που κάθε μέρα διακινούνται μέσω αυτώντων παρόχων.

Ιστολόγιο ή συνηθέστερα **μπλογκ** (blog), είναι μια μορφή ιστοχώρου που αποτελείται από μια λίστα χρονολογικά ταξινομημένων καταχωρήσεων, με περιεχόμενο οτιδήποτε, όπως νέα και ειδήσεις, πολιτικοκοινωνικά σχόλια και σχόλια για μέσα μαζικής ενημέρωσης και για διασημότητες, προσωπικά ημερολόγια, αλλά και διάφορα άλλα ειδικά θέματα όπως νομικά θέματα, τεχνολογία, τέχνες, μόδα, αθλητικά, γαστρονομία, κ.ά. Κάθε χρήστης του διαδικτύου μπορεί εύκολα και δωρεάν να ξεκινήσει το δικό του blog μέσω πολλών φορέων, που προσφέρουν συστήματα και ανάλογο λογισμικό, με αντάλλαγμα συνήθως την αυτόματη διαφήμιση τους στα blog. Το blog προέρχεται από το weblog (στα ελληνικά **ιστολόγιο**), επινοήθηκε από τον Jorn Barger το 1997 και αποτελεί μια μορφή διαδικτυακής δημοσιογραφίας που υλοποιεί την έννοια της *δημοσιογραφίας των πολιτών*, με φορείς τους bloggers, που συνήθως είναι απλοί χρήστες του διαδικτύου και δεν έχουν επαγγελματική σχέση με τα ΜΜΕ, άρα δεν υπάγονται σε έλεγχο από κρατικές Αρχές.

Το **Facebook** είναι ένας ιστοχώρος προσωπικής δικτύωσης που ξεκίνησε από τον Mark Zuckerberg, στις 4 Φεβρουαρίου του 2004. Οι χρήστες μπορούν να επικοινωνούν μέσω μηνυμάτων με τις επαφές τους και να τους ειδοποιούν όταν ανανεώνουν τις προσωπικές πληροφορίες τους. Σήμερα έχει πάνω από ένα δισεκατομμύριο ενεργούς χρήστες και έτσι κατατάσσεται ως ένα από τα δημοφιλέστερα website του πλανήτη. Επίσης το Facebook είναι ένα από τα δημοφιλέστερα site για ανέβασμα φωτογραφιών, με πάνω από 14 εκατομμύρια φωτογραφίες καθημερινά. Με αφορμή την δημοτικότητα του, το Facebook έχει υποστεί κριτική και έχει κατηγορηθεί σε θέματα που αφορούν τα προσωπικά δεδομένα και τις πολιτικές απόψεις των ιδρυτών του. Ωστόσο η συγκεκριμένη ιστοσελίδα παραμένει η πιο διάσημη κοινωνική περιοχή δικτύωσης σε πολλές αγγλόφωνες ή μη χώρες. Παρόμοιας μορφής εφαρμογές με το Facebook είναι το Twitter και το Instagram, που τα έχουν διαδεδομένη χρήση τα τελευταία χρόνια.

Οι **Βάσεις δεδομένων** (π.χ. Oracle, 1978) τα Γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών (ArcInfo, 1982), το GoogleEarth (2004), οι webmail πάροχοι (1997), τα Blogs (1997), το Facebook (2004), είναι έξι παραδείγματα σχετικά νέων ιδεών και επιστημονικών κατακτήσεων στον τομέα της συλλογής, ταξινόμησης και διαχείρισης δεδομένων και πληροφοριών, που συνδέονται στενά με το περιβάλλον των νέων τεχνολογιών και επηρεάζουν σημαντικά τις κοινωνικές μετεξελίξεις της κα-

θημερινότητάς μας. Προφανώς αυτό είναι θεμιτό, ως το όριο όμως που δεν επιτρέπεται η καταστρατήγηση της χρήσης και επεξεργασίας ατομικών πληροφοριών και δεδομένων και ως το σημείο όπου δεν θίγονται βασικά ατομικά δικαιώματα πολιτών εν αγνοία τους.

Από την άλλη πλευρά, σήμερα πολλά άτομα παρέχουν όχι μόνο σε δημόσιους φορείς, αλλά σε ιδιωτικές εταιρείες, ακόμη και σε άγνωστα άτομα, με τη θέλησή τους ή χωρίς αυτή, εν γνώσει ή εν αγνοία τους, δικαιώματα παράτυπης κατοχής, ανεξέλεγκτης πρόσβασης, σχεδόν προβλέψιμης και βεβαίας εμπορικής εκμετάλλευσης, και δυνατότητας κακόβουλων επεξεργασιών, προσθηκών ή μετατροπών, σε λίστες καταγραφών και δεδομένων που αφορούν σε θεμελιώδη προσωπικά τους στοιχεία, αλληλογραφία και email τους, τηλεφωνήματά τους, συνήθειες και χόμπι τους, τραπεζικούς λογαριασμούς τους, φωτογραφίες δικές τους, της οικογένειάς τους, των φίλων τους, φωτογραφίες του εσωτερικού του σπιτιού τους και πρόσβασης σε πολλά άλλα προσωπικά τους δεδομένα. Λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλά από αυτά τα άτομα εισάγουν οικειοθελώς τα δεδομένα αυτά σε διάφορες βάσεις πληροφοριών, όχι μόνο στο δικό τους κράτος, αλλά και σε οποιοδήποτε μέρος του κόσμου, ενώ συγχρόνως τα περισσότερα από αυτά τα άτομα απαιτούν, σε άλλες κοινωνικές εκδηλώσεις και συμπεριφορές, το σεβασμό του απόρρητου των προσωπικών τους δεδομένων, μπορεί να σχηματίσει κανείς μια πρώτη ιδέα του «προβλήματος» στο οποίο καλείται κάθε εθνικό ή διεθνές δίκαιο να βάλει κανόνες έννομης τάξης.

3. Προβλήματα διαχείρισης δεδομένων – Προσωπικά δεδομένα

Η εισαγωγή μιας νέας τεχνολογίας πληροφοριών δημιουργεί κυματισμούς που εγείρουν νέα ηθικά, κοινωνικά, και πολιτικά ζητήματα, ο χειρισμός των οποίων πρέπει να γίνει σε ατομικό, κοινωνικό, και πολιτειακό επίπεδο. Τις τρεις τελευταίες δεκαετίες, με την ευρεία πλέον διάδοση των τεχνολογιών πληροφορικής και την ταχεία ανάπτυξη και εφαρμογή των ΓΣΠ έχει υπάρξει μια σημαντική αλλαγή στις δυνατότητες επεξεργασίας και αξιοποίησης των γεωγραφικών πληροφοριών, η οποία επηρεάζεται από την ανάπτυξη των ψηφιακών τεχνολογιών και των τηλεπικοινωνιών. Η πρόσβαση στις πληροφορίες γίνεται ευκολότερη με την ανάπτυξη του Διαδικτύου και των κινητών επικοινωνιών. Η εξέλιξη αυτή έχει θετικό αντίκτυπο τόσο για τη δημόσια διοίκηση, όσο και για τον ιδιωτικό τομέα που βλέπει πλέον τις δυνατότητες ανάπτυξης και διεύρυνσης σε νέες αγορές και τομείς κυριολεκτικά να γίνονται. Πολλοί δημόσιοι, ιδιωτικοί, και μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί δημιουργούν και δημοσιεύουν γεωχωρικά δεδομένα. Ταυτόχρονα, η γιγάντια ανάπτυξη των γεωγραφικών συστημάτων και του διαδικτύου συνεπάγεται μεγάλος εύρος προβλημάτων, τα οποία σχετίζονται κυρίως με τις έννοιες της ατομικής και συλλογικής ασφάλειας, των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικότητας, και ως εκ τούτου απαιτείται προστασία.

Η προστασία της ιδιωτικής ζωής των πολιτών αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα και

συνίσταται στην τήρηση του απορρήτου ορισμένων πληροφοριών. Στόχος είναι η αποφυγή ελεύθερης πρόσβασης σε πληροφορίες η δημοσίευση των οποίων θα μπορούσε να οδηγήσει σε παραβίαση των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών, ιδίως του δικαιώματος της ιδιωτικής ζωής.

Η αλματώδης πρόοδος της πληροφορικής, η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών, οι νέες μορφές διαφήμισης και ηλεκτρονικών συναλλαγών και η ανάγκη της ηλεκτρονικής οργάνωσης του κράτους έχουν σαν συνέπεια την αυξημένη ζήτηση προσωπικών πληροφοριών από τον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα. Η ανεξέλεγκτη καταχώριση και επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων σε ηλεκτρονικά αρχεία υπηρεσιών, εταιρειών και οργανισμών μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα στην ιδιωτική ζωή του πολίτη. Οι κίνδυνοι αυτοί αυξάνονται με τις νέες δυνατότητες ταχύτατης μεταφοράς πληροφοριών παγκοσμίως μέσω του Διαδικτύου. Για την προστασία του ατόμου στην κοινωνία της πληροφορίας δεν αρκούν πλέον οι παραδοσιακές θεσμικές εγγυήσεις και ρυθμίσεις, αλλά χρειάζεται ειδική αντιμετώπιση.

Σήμερα αυτό το θέμα αντιμετωπίζεται με μεγάλη προσοχή και σοβαρότητα. Υπάρχουν σειρές οδηγιών που έχουν εκδοθεί από τις αρμόδιες επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης τις οποίες τα κράτη-μέλη πρέπει να ενσωματώνουν σε εύλογο χρονικό διάστημα στη τοπική νομοθεσία. Στην Ελλάδα, για τον σκοπό αυτό ιδρύθηκε ως ανεξάρτητος διοικητικός φορέας η *Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα* (ΑΠΔΠΧ) που λειτουργεί από τον Νοέμβριο του 1997, ενώ από το 2010 λειτουργεί η *Εθνική Επιτροπή Γεωπληροφορίας* (ΕΘΕΓ) ως ανώτατο πολιτικό όργανο και η *Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών* (ΕΥΓΕΠ).

3.1. Προσωπικά δεδομένα

Ως προσωπικά δεδομένα ορίζονται οι πληροφορίες που αναφέρονται ή συνδέονται με φυσικά πρόσωπα, όπως:

Το όνομα, το επάγγελμα, η οικογενειακή κατάσταση, η ηλικία, ο τόπος κατοικίας, η φυλετική προέλευση, τα πολιτικά φρονήματα, οι θρησκευτικές πεποιθήσεις, οι φιλοσοφικές απόψεις, η συνδικαλιστική δράση, η υγεία, η ερωτική ζωή και οι τυχόν ποινικές διώξεις και καταδίκες.

Από τα παραπάνω προσωπικά δεδομένα πολλά είναι ευαίσθητα, έχουν δηλαδή ιδιαίτερη βαρύτητα για το σχηματισμό της εικόνας της προσωπικότητάς του ατόμου. Αυτά είναι:

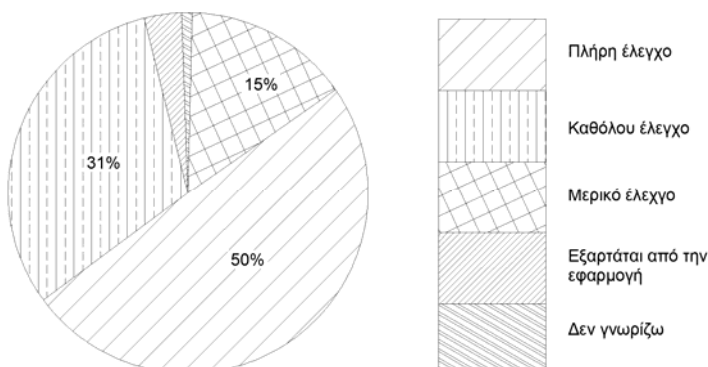
- η φυλετική ή εθνική προέλευση,
- τα πολιτικά φρονήματα,
- οι θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις,
- η συμμετοχή σε ένωση, σωματείο και συνδικαλιστική οργάνωση,
- η υγεία,
- η κοινωνική πρόνοια
- οι προσωπικές σχέσεις

- τα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες.

Επομένως τα προσωπικά δεδομένα είναι αυτά που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με ένα φυσικό πρόσωπο, κυρίως για ζητήματα της καθημερινότητας του, που διαμορφώνουν την ταυτότητα και την προσωπικότητά του.

3.2. Φορείς Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Καθημερινά εντός της ΕΕ, επιχειρήσεις, δημόσιες αρχές και φυσικά πρόσωπα διαβιβάζουν τεράστιες ποσότητες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εντός και εκτός συνόρων. Για το λόγο αυτόν, έχουν θεσπιστεί κοινοί ευρωπαϊκοί κανόνες, για να διασφαλίσουν υψηλές προδιαγραφές προστασίας για τα προσωπικά δεδομένα οπουδήποτε στην ΕΕ, ενώ υπάρχει οδηγία της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που προβλέπει συγκεκριμένες διατάξεις για τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εκτός της ΕΕ, προκειμένου να διασφαλίσει την καλύτερη δυνατή προστασία τους, όταν εξάγονται σε τρίτες χώρες.

Σχήμα 1. Σχηματική παράσταση αποτελεσμάτων έρευνας Ευρωβαρόμετρου για τη γνώμη των πολιτών της ευρώπης στον έλεγχο προσωπικών πληροφοριών που παρέχουν σε υπηρεσίες ή ιστότοπους.

Η προστασία των προσωπικών δεδομένων συνεχώς αποτελεί σημαντικό πρόβλημα για τους πολίτες, σύμφωνα με νέα μελέτη του Ευρωβαρόμετρου που δημοσιεύτηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 24 Ιουνίου 2015 σχετικά με την προστασία των δεδομένων. Το κεντρικό συμπέρασμα της έρευνας δείχνει ότι η εμπιστοσύνη στο ψηφιακό περιβάλλον παραμένει σε χαμηλά επίπεδα. Τα δύο τρίτα των ερωτηθέντων (67%) δηλώνουν ότι δεν έχουν κανέναν έλεγχο πάνω στις πληροφορίες που παρέχουν on-line, ενώ μόνο το 15% αισθάνονται ότι έχουν τον πλήρη έλεγχο. Παράλληλα, έξι στους δέκα ερωτηθέντες δηλώνουν ότι δεν εμπιστεύονται τις online επιχειρήσεις (63%), ή τηλεφωνικές εταιρείες και τους παρόχους υπηρεσιών Διαδικτύου (62%).

Οι **γεωχωρικές πληροφορίες** του κάθε κράτους συνιστούν ένα τεράστιο πλούτο

δεδομένων που είναι κρίσιμα για τον εθνικό σχεδιασμό, την εθνική οικονομία και ανάπτυξη, την ασφάλεια και βέβαια την προστασία και βιώσιμη διαχείριση τού περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων. Σε επίπεδο κρατών μελών της ΕΕ, ο συντονισμός, η διαχείριση και η διάθεση προς κάθε ενδιαφερόμενο της γεωχωρικής πληροφορίας που καλύπτεται από την Οδηγία INSPIRE αποτελεί ευθύνη φορέων του δημόσιου τομέα. Για την **Οδηγία 2007/2/EC INSPIRE** (Infrastructure for Spatial Information in Europe) η οποία τέθηκε σε ισχύ 15 Μαΐου 2007, προβλέπεται η σταδιακή εφαρμογή της με πλήρη εφαρμογή το 2019. Η Οδηγία δημιουργεί το νομικό πλαίσιο για την ίδρυση και λειτουργία της **Υποδομής για τη Γεωχωρική Πληροφορία στην Ευρώπη** με σκοπό τη διαμόρφωση, εφαρμογή, διαχείριση και εκτίμηση των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε όλα τα επίπεδα αλλά και για την παροχή πληροφοριών προς το κοινό. Για την υλοποίηση της Οδηγίας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι ο Συντονιστής σε Ευρωπαϊκό επίπεδο και τα κράτη μέλη είναι αρμόδια για την υλοποίηση της Οδηγίας σε εθνικό επίπεδο. Η Οδηγία 2007/2/EK INSPIRE περιλαμβάνει γεωγραφικές και περιβαλλοντικές πληροφορίες, συνολικά σε 34 θεματικές ενότητες, ομαδοποιημένες σε τρία Παραρτήματα του κειμένου της Οδηγίας, που αντιστοιχούν περίπου και στην προτεραιότητα ένταξής τους στο πληροφοριακό σύστημα. Η Οδηγία έχει σχεδιαστεί για να βελτιστοποιήσει τις δυνατότητες αξιοποίησης των χωρικών δεδομένων μέσω της τεκμηρίωσής τους, της λειτουργίας υπηρεσιών που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της πρόσβασης σ' αυτά, στην αύξηση της διαλειτουργικότητάς τους και στην αντιμετώπιση των δυσκολιών στις οποίες προσκρούει η χρήση τους.

Παρά το γεγονός ότι υπήρχε ήδη ένα καλά διαμορφωμένο πλαίσιο οδηγιών για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας και των εφαρμογών της σε επίπεδο (σχεδόν αναγκαστικό) καθημερινότητας (κυρίως με την εφαρμογή συναλλαγών μέσω διαδικτυακών εφαρμογών όπου ζητούνται και δίνονται πληθώρα ευαίσθητων δεδομένων), τον Ιανουάριο του 2012 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε μια συνολική μεταρρύθμιση των κανόνων προστασίας των δεδομένων στην ΕΕ. Στόχος της νέας δέσμης κανόνων είναι να αναλάβουν οι πολίτες τον έλεγχο των προσωπικών τους δεδομένων και να απλουστευθεί το ρυθμιστικό περιβάλλον για τις επιχειρήσεις. Η μεταρρύθμιση της προστασίας των δεδομένων αποτελεί σημαντικό καταλύτη για την επίτευξη της Ψηφιακής Ενιαίας Αγοράς που η Επιτροπή έχει θέσει ως προτεραιότητα. Η μεταρρύθμιση αυτή θα δώσει τη δυνατότητα στους Ευρωπαίους πολίτες και τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις να επωφεληθούν πλήρως από την ψηφιακή οικονομία.

Σύμφωνα με το ευρωπαϊκό δίκαιο, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μπορούν να συλλέγονται σύννομα μόνο κάτω από αυστηρές προϋποθέσεις, για νόμιμους σκοπούς. Επιπλέον, πρόσωπα ή οργανισμοί που συλλέγουν και διαχειρίζονται τα προσωπικά σας στοιχεία είναι υποχρεωμένα να τα προστατεύουν από κατάχρηση και να σέβονται ορισμένα δικαιώματα των κυρίων των δεδομένων, τα οποία εγγυάται το δίκαιο της ΕΕ.

4. Ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντιπροσωπεύει τη σύνθεση των κοινών αξιών των κρατών μελών της ΕΕ και συγκεντρώνει σε ένα ενιαίο κείμενο τα αστικά, πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα των ευρωπαίων πολιτών, καθώς και όλων των προσώπων που ζουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ειδικότερα:

1. *Η Ένωση σέβεται την εθνική ταυτότητα των κρατών μελών της, των οποίων τα κυβερνητικά συστήματα βασίζονται στις δημοκρατικές αρχές.*
2. *Η Ένωση σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως κατοχυρώνονται με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950, και όπως προκύπτουν από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών, ως γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου.*
3. *Η Ένωση διαθέτει τα μέσα που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων της και για την επιτυχή εφαρμογή των πολιτικών της.*

Ο Χάρτης εμπεριέχεται στο άρθρο 6 της συνθήκης της ΕΕ, εγκρίθηκε επίσημα στη Νίκαια το Δεκέμβριο 2000 χωρίς όμως να είναι νομικά δεσμευτικός. Η Συνθήκη της Λισαβόνας, μετά την κύρωσή της και τροποποίηση του ανωτέρω Άρθρου 6 της ανωτέρω συνθήκης, καθιστά τον Χάρτη νομικά δεσμευτικό στα κράτη της ΕΕ, δίνοντας του νομική ισχύ ίδια με αυτή των Συνθηκών. Για το λόγο αυτό, στις 11 Δεκεμβρίου 2007, έγινε για δεύτερη φορά η επίσημη και πανηγυρική διακήρυξη του Χάρτη, μετά και την τελική του έγκριση από την Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, από τους τρεις Προέδρους του Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής. Ειδικότερα:

1. *Η Ένωση αναγνωρίζει τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που περιέχονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 7ης Δεκεμβρίου 2000, όπως προσαρμόστηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2007, στο Στρασβούργο, ο οποίος έχει το ίδιο νομικό κύρος με τις Συνθήκες. Οι διατάξεις του Χάρτη δεν συνεπάγονται καμία επέκταση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης, όπως αυτές ορίζονται στις Συνθήκες. Τα δικαιώματα, οι ελευθερίες και οι αρχές του Χάρτη ερμηνεύονται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του Τίτλου VII του Χάρτη που διέπουν την ερμηνεία και την εφαρμογή του και λαμβανομένων δεόντως υπόψη των επεξηγήσεων οι οποίες αναφέρονται στον Χάρτη και στις οποίες μνημονεύονται οι πηγές των εν λόγω διατάξεων.*
2. *Η Ένωση προσχωρεί στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών. Η προσχώρηση στην εν λόγω Σύμβαση δεν μεταβάλλει τις αρμοδιότητες της Ένωσης όπως ορίζονται στις Συνθήκες.*
3. *Τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως κατοχυρώνονται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευ-*

θεριών και όπως απορρέουν από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών, αποτελούν μέρος των γενικών αρχών του δικαίου της Ένωσης.

Στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ συγκεντρώθηκαν με διαφάνεια και σαφήνεια όλα τα δικαιώματα που μέχρι τότε ήταν διάσπαρτα σε εθνικές νομοθεσίες καθώς και σε διεθνείς συμβάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης, των Ηνωμένων Εθνών, του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας, κλπ, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της έννοιας του πολίτη της Ένωσης και ενισχύοντας τη νομική ασφάλεια, σ' ό,τι αφορά την προστασία αυτών των δικαιωμάτων, η οποία προηγουμένως εξασφαλιζόταν μόνο από τη νομολογία του Δικαστηρίου και από το άρθρο 6 της συνθήκης της ΕΕ. Τα θεμελιώδη αυτά δικαιώματα κατανέμονται σε 50 άρθρα του Χάρτη ως εξής:

I. ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ

- Άρθρο 1. Ανθρώπινη αξιοπρέπεια,
- Άρθρο 2. Δικαίωμα στη ζωή,
- Άρθρο 3. Δικαίωμα στην ακεραιότητα του προσώπου,
- Άρθρο 4. Απαγόρευση των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης,
- Άρθρο 5. Απαγόρευση της δουλείας και της αναγκαστικής εργασίας,

II. ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ

- Άρθρο 6. Δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια,
- Άρθρο 7. Σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής,
- Άρθρο 8. **Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,**
- Άρθρο 9. Δικαίωμα γάμου και δικαίωμα δημιουργίας οικογένειας,
- Άρθρο 10. Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας,
- Άρθρο 11. Ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης,
- Άρθρο 12. Ελευθερία του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι,
- Άρθρο 13. Ελευθερία της τέχνης και της επιστήμης,
- Άρθρο 14. Δικαίωμα εκπαίδευσης,
- Άρθρο 15. Ελευθερία του επαγγέλματος και δικαίωμα προς εργασία,
- Άρθρο 16. Επιχειρηματική ελευθερία,
- Άρθρο 17. **Δικαίωμα ιδιοκτησίας,**
- Άρθρο 18. Δικαίωμα ασύλου,
- Άρθρο 19. Προστασία σε περίπτωση απομάκρυνσης, απέλασης και έκδοσης,

III. ΙΣΟΤΗΤΑ

- Άρθρο 20. Ισότητα έναντι του νόμου,
- Άρθρο 21. Απαγόρευση διακρίσεων,
- Άρθρο 22. Πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία,
- Άρθρο 23. Ισότητα γυναικών και ανδρών,
- Άρθρο 24. Δικαιώματα του παιδιού,

- Άρθρο 25. Δικαιώματα των ηλικιωμένων,
Άρθρο 26. Ένταξη των ατόμων με αναπηρίες,
Άρθρο 27. Δικαίωμα των εργαζομένων στην ενημέρωση και τη διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης,
Άρθρο 28. Δικαίωμα διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων,
Άρθρο 29. Δικαίωμα πρόσβασης στις υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας,
Άρθρο 30. Προστασία σε περίπτωση αδικαιολόγητης απόλυσης,
Άρθρο 31. Δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας,
Άρθρο 32. Απαγόρευση της εργασίας των παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία,
Άρθρο 33. Οικογενειακή ζωή και επαγγελματική ζωή,
Άρθρο 34. Κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική αρωγή,
Άρθρο 35. Προστασία της υγείας,
Άρθρο 36. Πρόσβαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος,
Άρθρο 37. Προστασία του περιβάλλοντος,
Άρθρο 38. Προστασία του καταναλωτή,

IV. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

- Άρθρο 39. Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,
Άρθρο 40. Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές,
Άρθρο 41. Δικαίωμα χρηστής διοίκησης,
Άρθρο 42. **Δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα,**
Άρθρο 43. Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής,
Άρθρο 44. Δικαίωμα αναφοράς,
Άρθρο 45. Ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής,
Άρθρο 46. Διπλωματική και προξενική προστασία

V. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

- Άρθρο 47. Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου,
Άρθρο 48. Τεκμήριο αθωότητας και δικαιώματα της υπεράσπισης,
Άρθρο 49. Αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας αξιολογούντων πράξεων και ποινών
Άρθρο 50. Δικαίωμα του προσώπου να μη δικάζεται ή να μην τιμωρείται ποινικά δύο φορές για την ίδια αξιόποινη πράξη.

Αναλυτικότερα στα άρθρα 8, 17 και 42 αναφέρονται:

Άρθρο 8: Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα: (1) Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην **προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα** που το αφορούν. Η επεξεργασία αυτών των δεδομένων πρέπει να γίνεται νομίμως, για καθορισμένους σκοπούς και με βάση τη συγκατάθεση του ενδιαφερομένου

ή για άλλους θεμιτούς λόγους που προβλέπονται από το νόμο. **(2)** Κάθε πρόσωπο δικαιούται να έχει πρόσβαση στα συλλεγμένα δεδομένα που το αφορούν και να επιτυγχάνει τη διόρθωσή τους. **(3)** Ο σεβασμός των κανόνων αυτών υπόκειται στον έλεγχο ανεξάρτητης αρχής.

Άρθρο 17: Δικαίωμα ιδιοκτησίας: **(1)** Κάθε πρόσωπο δικαιούται να είναι κύριος των νομίμως κτηθέντων αγαθών του, να τα χρησιμοποιεί, να τα διαθέτει και να τα κληροδοτεί. Κανείς δεν μπορεί να στερείται την ιδιοκτησία του, παρά μόνον για λόγους δημόσιας ωφέλειας, στις περιπτώσεις και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο νόμο και έναντι δίκαιης και έγκαιρης αποζημίωσης για την απώλειά της. Η χρήση των αγαθών μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς από το νόμο, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο προς το γενικό συμφέρον. **(2)** Η **διανοητική ιδιοκτησία προστατεύεται.**

Άρθρο 42: Δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα: Κάθε πολίτης της Ένωσης καθώς και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή έχει την καταστατική έδρα του σε ένα κράτος μέλος έχει **δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης**, ανεξαρτήτως υποθέματος.

5. Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή προσωπικά δεδομένα, σύμφωνα με την Ελληνική ανεξάρτητη Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ: *Η ανεξάρτητη Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα είναι συνταγματικά κατοχυρωμένη ιδρύθηκε με το νόμο 2472/1997, ο οποίος ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο την Ευρωπαϊκή Οδηγία 95/46/ΕΚ*) είναι κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε ένα άτομο και το περιγράφει, όπως στοιχεία αναγνώρισης (ονοματεπώνυμο, ηλικία, κατοικία, επάγγελμα, οικογενειακή κατάσταση, κλπ), φυσικά χαρακτηριστικά, εκπαίδευση, εργασία (προϋπηρεσία, εργασιακή συμπεριφορά, κλπ), οικονομική κατάσταση (έσοδα, περιουσιακά στοιχεία, οικονομική συμπεριφορά), ενδιαφέροντα, δραστηριότητες, συνήθειες, κá. Το άτομο (φυσικό πρόσωπο) στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα ονομάζεται υποκείμενο των δεδομένων. Σύμφωνα με την Οδηγία 95/46/ΕΚ, ένα αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να είναι

- συγκεντρωμένο,
- αποκεντρωμένο,
- κατανεμημένο σε λειτουργική βάση,
- κατανεμημένο σε γεωγραφική βάση.

Ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα ενός ατόμου χαρακτηρίζονται αυτά που αναφέρονται στη φυλετική ή εθνική του προέλευση, στα πολιτικά του φρονήματα, στις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές του πεποιθήσεις, στη συμμετοχή του σε συνδικαλι-

στική οργάνωση, στην υγεία του, στην κοινωνική του πρόνοια, στην ερωτική του ζωή, τις ποινικές διώξεις και καταδίκες του, καθώς και στη συμμετοχή του σε συναφείς με τα ανωτέρω ενώσεις προσώπων. Τα ευαίσθητα δεδομένα προστατεύονται από τον Νόμο με αυστηρότερες ρυθμίσεις από ότι τα απλά προσωπικά δεδομένα.

Επεξεργασία προσωπικών δεδομένων είναι κάθε εργασία που πραγματοποιείται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως συλλογή, καταχώριση, οργάνωση, διατήρηση, αποθήκευση, τροποποίηση, εξαγωγή, χρήση, διαβίβαση, διάδοση, συσχέτιση, συνδυασμός, διασύνδεση, δέσμευση, διαγραφή, καταστροφή, κλπ. Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα που τηρεί και επεξεργάζεται προσωπικά δεδομένα ονομάζεται υπεύθυνος επεξεργασίας και το φυσικό ή νομικό πρόσωπο του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα που επεξεργάζεται δεδομένα για λογαριασμό κάποιου υπεύθυνου επεξεργασίας ονομάζεται εκτελών την επεξεργασία. Η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων επιτρέπεται μόνον όταν το άτομο έχει δώσει τη συγκατάθεσή του και κατ' εξαίρεση επιτρέπεται και χωρίς συγκατάθεση όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζει το Άρθρο 5 του Νόμου 2472/1997.

Η προστασία των προσωπικών δεδομένων ενός ατόμου καθορίζεται από το εξής θεσμικό πλαίσιο:

1. Ν.2472/1997, Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
2. Ν. 3471/2006, Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τροποποίηση του Ν. 2472/97
3. Οδηγία 1995/46/EK, Για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών.
4. Οδηγία 2002/58/EK, Για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών
5. Οδηγία 2006/24/EK, Για τη διατήρηση δεδομένων που παράγονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία σε συνάρτηση με την παροχή διαθεσίμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή δημοσίων δικτύων επικοινωνιών και για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/58/EK
6. Μια σειρά κανονιστικών πράξεων και οδηγιών της ΑΠΔΠΧ

Η συλλογή και επεξεργασία Προσωπικών Δεδομένων (*ΠΔε*) διέπεται από τις εξής αρχές:

1. **Αρχή νομιμότητας:** Τα *ΠΔε* συλλέγονται και επεξεργάζονται νόμιμα.
2. **Αρχή ποιότητας:** Τα *ΠΔε* είναι αληθή, εξακριβωμένα και συναφή με την επεξεργασία.

3. **Αρχή αναλογικότητας**: Τα ΠΔε που συλλέγονται δεν είναι περισσότερα ή διαφορετικά από αυτά που είναι απαραίτητα για ένα συγκεκριμένο νόμιμο σκοπό.
4. **Αρχή ακρίβειας**: Τα ΠΔε είναι αληθή και ακριβή.
5. **Αρχή λήθης**: Τα ΠΔε υφίστανται επεξεργασία για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και μετά διαγράφονται, εκτός αν η Αρχή δώσει παράταση ή νέα άδεια.
6. **Αρχή προστασίας**: Τα δεδομένα προστατεύονται από αλλοίωση, πρόσβαση τρίτων, διάδοση σε τρίτους χωρίς άδεια, κλπ).

Δεν επιτρέπεται η επεξεργασία και ανάρτηση σε ιστοσελίδες ή blogs πληροφοριών που αποτελούν προσωπικά δεδομένα τρίτου προσώπου, καθώς και φωτογραφιών όπου αναγνωρίζονται πρόσωπα, χωρίς προηγούμενη ελεύθερη και ρητή συγκατάθεσή του προσώπου, που θα παρέχεται μετά από σωστή πληροφόρησή του. Η νόμιμη επεξεργασία προϋποθέτει επίσης και την τήρηση μιας σειράς διατυπώσεων ενώπιον της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. Ειδικά η προστασία του απορρήτου της επικοινωνίας καλύπτει πλέον ρητά και τα εξωτερικά στοιχεία μιας επικοινωνίας (όνομα χρήστη, διεύθυνση, ΑΦΜ, αριθμός ή ταυτότητα της συσκευής του συνδρομητή, τύπος συσκευής, τα δεδομένα κίνησης και χρέωσης όπως ο συνολικός αριθμός των προς χρέωση μονάδων για την λογιστική περίοδο, οι αριθμοί κλήσης, ο χρόνος και διάρκεια κλήσης, συχνότητα, επικοινωνίας, ο όγκος των διαβιβασθέντων δεδομένων, άλλες πληροφορίες που αφορούν τον τρόπο πληρωμής, όπως προκαταβολές ή πληρωμές με δόσεις, κά).

Κατ' εξαίρεση όμως δικαιολογείται η δημοσίευση ιδιωτικών πληροφοριών για δημόσια πρόσωπα, εφόσον αποτελεί αναγκαίο, δόκιμο και κατάλληλο μέσο για την ικανοποίηση δικαιολογημένου ενδιαφέροντος του κοινού για πληροφόρηση. Ένα πρόσωπο είναι δημόσιο, αν ασκεί δημόσιο λειτούργημα, απασχολεί τακτικά την επικαιρότητα λόγω του επαγγέλματος του ή και περιστασιακά (πχ το αστυνομικό δελτίο). Η πληροφορία πρέπει να αφορά την άσκηση των καθηκόντων του ή το δημόσιο βίο ή κάποιο περιστατικό για το οποίο το πρόσωπο απασχολεί την επικαιρότητα και να μην μεταδίδεται με πρόθεση εξύβρισης του προσώπου.

Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης ο **Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων** είναι ο θεματοφύλακας της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με τις εξής βασικές δραστηριότητες:

- **Εποπτεία**: Εξασφάλιση ότι τα θεσμικά και τα άλλα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σέβονται το θεμελιώδες δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Στο τμήμα αυτό περιλαμβάνονται γνωμοδοτήσεις προκαταρκτικού ελέγχου, πληροφορίες για τον τρόπο υποβολής καταγγελιών, αποφάσεις επί καταγγελιών, κλπ.
- **Συμβουλές**: Γνωμοδοτήσεις και παροχή συμβουλών για προτάσεις νέων νομοθετικών πράξεων, οι οποίες άπτονται της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

- **Συνεργασία** με άλλους συναρμόδιους φορείς, όπως οι εθνικές Αρχές Προστασίας Δεδομένων των ευρωπαϊκών χωρών, (πχ στο πλαίσιο της Ομάδας του άρθρου 29), τα θεσμικά και τα άλλα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και τους διεθνείς φορείς.

Ειδικότερα για τον κατασκευαστή μιας βάσης δεδομένων στο Άρθρο 45Α του νόμου 2121/1993, ορίζονται τα δικαιώματά του. Έτσι:

- Κατασκευαστής Βάσης Δεδομένων (ΒΔ) είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αναλαμβάνει την πρωτοβουλία και τον επιχειρηματικό κίνδυνο για την κατασκευή της ΒΔ, ενώ δεν θεωρείται κατασκευαστής ο εργολάβος ΒΔ. Ο κατασκευαστής ΒΔ έχει το δικαίωμα να απαγορεύει την εξαγωγή και/ή επαναχρησιμοποίηση του συνόλου ή ουσιαστικού μέρους του περιεχομένου της ΒΔ, αξιολογούμενου ποιοτικά ή ποσοτικά, εφόσον η απόκτηση, ο έλεγχος ή η παρουσίαση του περιεχομένου της ΒΔ καταδεικνύουν ουσιαστική ή ποσοτική επένδυση. Το δικαίωμα αυτό ισχύει ανεξάρτητα από το εάν η εν λόγω ΒΔ ή το περιεχόμενό της προστατεύεται με τις διατάξεις για την πνευματική ιδιοκτησία ή με άλλες διατάξεις. Η προστασία βάσει του δικαιώματος αυτού δεν θίγει ενδεχόμενα δικαιώματα επί του περιεχομένου τους. Το δικαίωμα ειδικής φύσης του κατασκευαστή ΒΔ μπορεί να μεταβιβασθεί με αντάλλαγμα ή χωρίς αντάλλαγμα ή να παραχωρηθεί η εκμετάλλευσή του με άδεια ή σύμβαση.
- Δεν επιτρέπεται η επανειλημμένη και συστηματική εξαγωγή¹ ή επαναχρησιμοποίηση² επουσιωδών μερών του περιεχομένου της ΒΔ, εφόσον συνεπάγεται τη διενέργεια πράξεων που έρχονται σε σύγκρουση με την κανονική εκμετάλλευση της ΒΔ ή θίγουν αδικαιολόγητα τα νόμιμα συμφέροντα του κατασκευαστή της βάσης.
- Ο κατασκευαστής ΒΔ, που έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού με οποιονδήποτε τρόπο, δεν μπορεί να εμποδίσει το νόμιμο χρήστη της βάσης να εξάγει ή να επαναχρησιμοποιεί επουσιώδη μέρη του περιεχομένου της, αξιολογούμενα ποιοτικά ή ποσοτικά για οποιονδήποτε σκοπό.
- Ο νόμιμος χρήστης ΒΔ που έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού με οποιονδήποτε τρόπο δεν μπορεί:
 - (α) να εκτελεί πράξεις που έρχονται σε σύγκρουση με την κανονική εκμετάλλευση της βάσης αυτής ή θίγουν αδικαιολόγητα τα νόμιμα συμφέροντα του κατασκευαστή της,

1 'Εξαγωγή' θεωρείται η μόνιμη ή προσωρινή μεταφορά του συνόλου ή ουσιαστικού μέρους του περιεχομένου ΒΔ σε άλλο υλικό φορέα με οποιοδήποτε μέσο ή με οποιαδήποτε μορφή.

2 'Επαναχρησιμοποίηση' νοείται η πάσης μορφής διάθεση στο κοινό του συνόλου ή ουσιαστικού μέρους του περιεχομένου της ΒΔ με διανομή αντιγράφων, εκμίσθωση, μετάδοση με άμεση επικοινωνία ή με άλλες μορφές. Η πρώτη πώληση αντιγράφου μιας ΒΔ στην Κοινότητα από το δικαιούχο ή με τη συγκατάθεση του συνιστά ανάληψη του δικαιώματος ελέγχου της μεταπώλησης του εν λόγω αντιγράφου στην Κοινότητα. Ο δανεισμός στο κοινό δεν συνιστά πράξη εξαγωγής ή επαναχρησιμοποίησης.

- (β) να προξενεί ζημία στους δικαιούχους του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας ή των συγγενικών δικαιωμάτων για τα έργα ή τις ερμηνείες ή εκτελέσεις που περιέχονται στην εν λόγω ΒΔ.
- Ο νόμιμος χρήστης της ΒΔ που έχει τεθεί στη διάθεσή του κοινού με οποιονδήποτε τρόπο μπορεί, χωρίς την άδεια του κατασκευαστή της ΒΔ, να εξάγει και/ή να επαναχρησιμοποιήσει ουσιώδες μέρος του περιεχομένου της:
 - (α) όταν πρόκειται για εξαγωγή, για εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς σκοπούς, εφόσον αναφέρεται η πηγή και στο βαθμό που αυτό δικαιολογείται από τον επιδιωκόμενο μη εμπορικό σκοπό,
 - (β) όταν πρόκειται για εξαγωγή ή επαναχρησιμοποίηση για λόγους δημοσίας ασφαλείας ή για σκοπούς διοικητικής ή δικαστικής διαδικασίας.
 - Το δικαίωμα ειδικής φύσης ισχύει για τις βάσεις δεδομένων των οποίων οι κατασκευαστές ή οι δικαιούχοι είναι υπήκοοι κράτους μέλους ή έχουν τη συνήθη διαμονή τους στο έδαφος της Κοινότητας. Εφαρμόζεται επίσης στις εταιρείες και επιχειρήσεις που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία κράτους μέλους και οι οποίες έχουν την καταστατική τους έδρα, την κεντρική διοίκηση ή την κύρια εγκατάστασή τους εντός της Κοινότητας.
 - Το δικαίωμα επί των ΒΔ ισχύει από την περάτωση της κατασκευής της ΒΔ και λήγει 15 έτη μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους που έπεται της ημερομηνίας περάτωσης. Στην περίπτωση ΒΔ η οποία έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού, με οιονδήποτε τρόπο, πριν από τη λήξη της περιόδου που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο, η διάρκεια της προστασίας του δικαιώματος που προβλέπεται στο παρόν άρθρο λήγει 15 έτη μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους το οποίο έπεται της ημερομηνίας κατά την οποία η βάση τέθηκε για πρώτη φορά στη διάθεση του κοινού. Οποιαδήποτε ουσιώδης τροποποίηση, αξιολογούμενη ποιοτικά ή ποσοτικά, του περιεχομένου μιας ΒΔ, ιδίως οποιαδήποτε ουσιώδης τροποποίηση εξαιτίας της διαδοχικής συσσώρευσης προσθηκών, διαγραφών ή μετατροπών, που έχουν ως αποτέλεσμα να θεωρείται ότι πρόκειται για νέα ουσιώδη επένδυση, αξιολογούμενη ποιοτικά ή ποσοτικά, παρέχει στη βάση που προκύπτει από την επένδυση αυτή δικαίωμα ίδιας διάρκειας προστασίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 της Οδηγίας 96/9/ΕΟΚ, η ΒΔ προστατεύεται από το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας εφόσον λόγω της επιλογής ή διευθέτησης του περιεχομένου της αποτελεί 'προσωπικό πνευματικό δημιούργημα' του δημιουργού τους, χαρακτηρισμό που δεν συνιστά πολύ αυστηρή προϋπόθεση για τη χορήγηση της προστασίας. Επιπλέον η προστασία του δικαίου πνευματικής ιδιοκτησίας δεν χορηγείται εάν η δομή ή επιλογή των περιεχομένων της βάσης είναι η συνηθισμένη ή ακολουθεί ένα 'πρότυπο' που έχει επικρατήσει για συγκεκριμένο τύπο βάσεων δεδομένων.

6. Δικαιώματα πρόσβασης σε δημόσια έγγραφα

Η νομοθεσία ελευθερίας των πληροφοριών (γνωστή διεθνώς ως *Freedom Of Information*), αντιπροσωπεύει τη θεμελιώδη νομική διαδικασία, μέσω της οποίας ο κάθε πολίτης έχει το δικαίωμα να αναζητεί κυβερνητικά φυλασσόμενες πληροφορίες και να τις λαμβάνει ελεύθερα ή με ελάχιστο κόστος, εκτός από τυπικές εξαιρέσεις. Οι κυβερνήσεις επίσης δεσμεύονται να δημοσιεύουν και να προωθούν την ειλικρίνεια και διαφάνεια. Σε πολλές χώρες υπάρχει συνταγματική κατοχύρωση για το δικαίωμα της πρόσβασης στις πληροφορίες, αλλά συνήθως αυτό παραμένει ανενεργό εάν δεν υπάρχει συγκεκριμένη νομοθεσία για να το υποστηρίξει. *Βασική αρχή πίσω από τις περισσότερες νομοθεσίες ελευθερίας των πληροφοριών είναι ότι ο αιτών την πληροφορία δεν υποχρεούται συνήθως να δώσει μια εξήγηση για το αίτημά του, αλλά εάν η πληροφορία δεν δίδεται από τον κάτοχο της απαιτείται μια ουσιαστική αιτιολόγηση.*

Στην Ελλάδα, σύμφωνα με το Άρθρο 5 του Νόμου 2690/1999, κάθε ενδιαφερόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει το **δικαίωμα ελεύθερης πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα**, που είναι τόσο τα διοικητικά έγγραφα όσο και τα ιδιωτικά έγγραφα που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες. Ως δημόσια έγγραφα νοούνται όσα συντάσσονται από τις δημόσιες υπηρεσίες, όπως εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιες οδηγίες, απαντήσεις της Διοίκησης, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις. Για τα διοικητικά έγγραφα δεν απαιτείται επίκληση έννομου συμφέροντος και μοναδική προϋπόθεση για την άσκηση του δικαιώματος αυτού είναι μια γραπτή αίτηση. **Η πρόσβαση όμως στα ιδιωτικά έγγραφα που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες δεν είναι ελεύθερη** στον κάθε ενδιαφερόμενο, αλλά *απαιτείται η επίκληση ειδικού έννομου συμφέροντος* και αυτό αφορά μάλιστα μόνο τα ιδιωτικά έγγραφα που είναι σχετικά με υπόθεση του ενδιαφερομένου η οποία εκκρεμεί σε αυτές τις δημόσιες υπηρεσίες ή έχει διεκπεραιωθεί από αυτές. Όταν τα δημόσια έγγραφα περιέχουν προσωπικά δεδομένα του ίδιου του αιτούντος, τότε το δικαίωμα πρόσβασης είναι αδιαμφισβήτητο και απόλυτο. Όταν όμως το έγγραφο αφορά την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτου, ή αν παραβλάπεται απόρρητο το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις το δικαίωμα δεν υφίσταται.

Η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων δεν έχει εκ του νόμου άμεσα την αρμοδιότητα για το δικαίωμα πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα, όπως γίνεται σε άλλες χώρες αλλά το αποκτά μόνο όταν εμπεριέχονται σε αυτά τα έγγραφα προσωπικά δεδομένα. Συνεπώς, η νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων και η αντίστοιχη για την πρόσβαση στα δημόσια έγγραφα πρέπει να εφαρμόζονται παράλληλα στις περιπτώσεις που τα δημόσια έγγραφα αναφέρονται σε προσωπικά δεδομένα και που είναι η πλειοψηφία των περιπτώσεων. Σε κάθε περίπτωση, απαραίτητη προϋπόθεση για τη γνωμοδότηση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα είναι αίτηση της δημόσιας υπηρεσίας ή του ενδιαφερομένου, αφού προηγουμένως έχει λάβει γραπτή αρνητική ή μη ικανοποιη-

τική απάντηση από την αρμόδια δημόσια υπηρεσία στην οποία έχει υποβληθεί η αίτηση του.

Η πρόσβαση στα δημόσια έγγραφα γίνεται με την επιφύλαξη της ύπαρξης πιθανών δικαιωμάτων πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας, οπότε αφαιρούνται, ενώ η αρμόδια αρχή μπορεί να αρνηθεί την ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης αν το έγγραφο αναφέρεται σε συζητήσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, ή αν η ικανοποίηση του δικαιώματος αυτού είναι δυνατόν να δυσχεράνει ουσιωδώς την έρευνα δικαστικών, διοικητικών, αστυνομικών ή στρατιωτικών αρχών σχετικώς με την τέλεση εγκλήματος ή διοικητικής παράβασης.

7. Ελληνική Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών

Ο Ν. 3882/2010 καλείται να αντιμετωπίσει δύο επείγουσες ανάγκες της Ελλάδας :

- α) Τη θέσπιση εναρμονισμένων πρακτικών και κανόνων για την συλλογή, παραγωγή, προμήθεια, διαχείριση, κοινοχρησία και διάθεση γεωχωρικών δεδομένων και
- β) την απαίτηση συμμόρφωσης με την Οδηγία 2007/2/EK (INSPIRE) που ορίζει ένα πλαίσιο τεχνικών προδιαγραφών διαλειτουργικότητας ώστε να καθίσταται εφικτός ο αυτοματοποιημένος διαμοιρασμός γεωχωρικών δεδομένων που αφορούν στο περιβάλλον σε Εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Ο νόμος προβλέπει την σύσταση μιας νέας διοικητικής δομής και διάρθρωσης για την διαχείριση της Γεωπληροφορίας της χώρας. Ειδικότερα :

- α) συστήνεται η Εθνική Επιτροπή Γεωπληροφορίας (ΕΘΕΓ) ως ανώτατο πολιτικό όργανο στο οποίο ανατίθεται εκτός των άλλων και ο σχεδιασμός της Εθνικής Πολιτικής Γεωπληροφορίας.
- β) ορίζεται ο ΟΚΧΕ ως ο εκτελεστικός και λειτουργικός φορέας για την ανάπτυξη και λειτουργία της ΕΥΓΕΠ
- γ) προβλέπεται η συγκρότηση διαρκών συντονιστικών επιτροπών σε κάθε Υπουργείο, Αποκεντρωμένη Διοίκηση, Περιφέρεια και Δήμο.

Η Εθνική Επιτροπή Γεωπληροφορίας (ΕΘΕΓ) στο Ν. 3882/2010, ορίζεται ως το ανώτατο πολιτικό όργανο με αποφασιστικές, εισηγητικές και γνωμοδοτικές αρμοδιότητες, στο οποίο ανατίθεται ο σχεδιασμός και η **διαμόρφωση της εθνικής πολιτικής της γεωπληροφορίας** και η διασφάλιση σε ανώτερο πολιτικό επίπεδο του αναγκαίου συντονισμού όλου του δημόσιου τομέα, για την επίτευξη των στόχων του νόμου. Λόγω της διασποράς των γεωχωρικών δεδομένων στην ευρύτερη Δημόσια Διοίκηση αλλά και της αναγκαιότητας παραγωγής και χρήσης τους από όλα σχεδόν τα Υπουργεία και τους εποπτευόμενους φορείς τους, η ΕΘΕΓ καθορίζεται ως διυπουργικό όργανο με απευθείας υπαγωγή στον Πρωθυπουργό.

Μία από τις κυριότερες αρμοδιότητες της ΕΘΕΓ είναι η έγκριση και αξιολόγηση

του Εθνικού Πλαισίου Διαλειτουργικότητας Γεωπληροφορίας και Υπηρεσιών και της Εθνικής Πολιτικής Γεωπληροφορίας. Τα δύο αυτά κείμενα θα καταστούν από νομική άποψη δεσμευτικά για το σύνολο της Δημοσίας Διοίκησης. Αυτό σημαίνει ότι οι Δημόσιες Αρχές (ΔΑ) θα υποχρεωθούν να προσαρμόσουν, όταν και όπου απαιτείται, τη νομοθεσία τους με τους κανόνες, τις κατευθύνσεις και τα μέτρα που προσδιορίζονται σε αυτά. Άλλες σημαντικές αρμοδιότητες της ΕΘΕΓ είναι:

- α) η θέσπιση μέτρων και διαδικασιών για τη συντονισμένη εφαρμογή του Ν. 3882/2010 από τις ΔΑ
- β) η έγκριση τεχνικών προδιαγραφών για την εναρμόνιση των υφιστάμενων και παραγόμενων γεωχωρικών δεδομένων και υπηρεσιών με τις απαιτήσεις του Ν. 3882/2010
- γ) η προώθηση της πολιτικής για την ανάπτυξη εναρμονισμένων δομών, διαδικασιών, συμφωνιών και αδειών για την πρόσβαση και χρήση γεωχωρικών δεδομένων και υπηρεσιών
- δ) η έγκριση προδιαγραφών για την κοινοχρησία συνόλων και υπηρεσιών γεωχωρικών δεδομένων
- ε) η θέσπιση μέτρων για την προσαρμογή της πολιτικής για τις γεωχωρικές πληροφορίες στις νέες επιστημονικές εξελίξεις σε συνδυασμό με τις αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας
- στ) η δυνατότητα θέσπισης κανόνων και διαδικασιών οργάνωσης και λειτουργίας των ΚΟΣΕ, με στόχο, όταν διαπιστώνονται δυσλειτουργίες, να υπάρξει ευελιξία ώστε να επιλύονται λειτουργικά θέματα και να μπορούν τα ΚΟΣΕ να επιτελούν το έργο τους πιο αποτελεσματικά
- ζ) η μέριμνα για την προώθηση των αναγκαίων νομοθετικών ρυθμίσεων και μέτρων για την υλοποίηση των στόχων της ΕΥΓΕΠ
- η) η έγκριση ετήσιων εκθέσεων για την υλοποίηση, την αξιολόγηση και τον έλεγχο εφαρμογής της πολιτικής διάθεσης των γεωχωρικών δεδομένων και υπηρεσιών, οι οποίες υποβάλλονται από τον Πρόεδρο της ΕΘΕΓ στον Πρωθυπουργό, τον Πρόεδρο της Βουλής και τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου

Η ΕΘΕΓ συνεπικουρείται στο έργο της από τον ΟΚΧΕ, στον οποίο ανατίθεται το λειτουργικό - εκτελεστικό μέρος της δημιουργίας και λειτουργίας της ΕΥΓΕΠ.

8. Συμπεράσματα

Η χρήση των Συστημάτων Πληροφοριών (ΣΠ) αποδεικνύεται ότι είναι όλο και πιο πολύτιμη κάθε μέρα. Όχι μόνο η συχνότητα εμφάνισης νέου λογισμικού έχει αυξηθεί από τη δεκαετία του 1970, αλλά τα ίδια τα συστήματα που συγκροτούν ένα ΣΠ έχουν γίνει επίσης πιο προηγμένα και με περισσότερες δυνατότητες. Υπάρχουν μέσα σε κάθε σύστημα πλέον ενσωματωμένες εφαρμογές εξειδικευμένες για κάθε πιθανή χρήση ενώ η υπολογιστική ικανότητα στρατηγικών εφαρμογών (π.χ. εθνική ασφάλεια) αυξάνεται με γεωμετρική πρόοδο χρόνο με το χρόνο. Η ευκολία ανά-

πτυξης εφαρμογών παγκόσμιας εμβέλειας και η ευρεία ανάπτυξη προτύπων επικοινωνίας των διαφόρων συστημάτων πληροφορικής σε ποικίλες εκφάνσεις της ζωής των ανθρώπων εγείρουν νέους ηθικούς και νομικούς προβληματισμούς επειδή οδηγούν ταχύτατα σε εμπορικές, διαχειριστικές και κοινωνικές αλλαγές που απειλούν την υπάρχουσα κατανομή ισχύος, χρημάτων, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων ή νέες κατηγορίες εγκλημάτων. Το γεγονός αυτό δημιουργεί ενίοτε μεγάλες αναταράξεις οδηγώντας σε νέες πρακτικές τις οποίες η κοινωνία και οι πολιτικοί θεσμοί δεν μπορούν άμεσα να κατανοήσουν, υιοθετήσουν ή να διαχειριστούν και χρειάζεται αρκετός χρόνος μέχρι να υπάρξουν νέοι εθιμοτυπικοί κανόνες και νομικό πλαίσιο για να γίνουν επιλογές σε νομικά ή ηθικά «γκρίζες περιοχές». Η σωστή εφαρμογή των ΣΠ θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η χωρική πληροφορία και γνώση που βρίσκεται στο «σύστημα» δεν διαχωρίζεται από τη σοφία (ηθική, ηθικές και πολιτιστικές αξίες), η οποία είναι προσαρτημένη σε αυτό. Στα εργαλεία των ΣΠ όπως αυτά λειτουργούν σήμερα (και στο μέλλον) υπεισέρχονται διάφορες οντότητες και/ή στοιχεία, μεταξύ των οποίων διακρίνουμε:

- τον κάτοχο και/ή πάροχο της τεχνογνωσίας/εργαλείου/λογισμικού/software της ΒΔ και συγχρόνως κάτοχο και δυνάμενο να επεξεργαστεί τη ΒΔ,
- τον αναγνώστη της ΒΔ και απλό χρήστη της πληροφορίας,
- τα άτομα των οποίων τα προσωπικά δεδομένα περιέχονται στη ΒΔ,
- τις διάφορες πληροφορίες της ΒΔ, που δεν αφορούν άτομα και προσωπικά δεδομένα.

Μεταξύ των παραπάνω πόλων γεννώνται διάφορες ειδικές συνθήκες και περιπτώσεις διαδραστικών σχέσεων και αλληλουχιών, αλλά και ασυμβατότητες. Η οποιαδήποτε προσέγγιση στο θέμα, συνήθως ιδιαίτερα δύσκολη, θα μπορούσε να διευκολύνει στη κατανόησή του και στην προσέγγιση νομότυπων λύσεων, μέσα στο εξαιρετικά ευρύ και σύνθετο ελληνικό (εθνικό και ευρωπαϊκό) νομικό πλαίσιο, που αφορά την πρόσβαση στις ηλεκτρονικές λειτουργικές και/ή γεωγραφικές βάσεις δεδομένων και στη διαχείριση των πληροφοριών τους.

Βιβλιογραφία

- Νόμος 2472/1997: Προστασία του Ατόμου από την Επεξεργασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα
- Νόμος 2690/1999 (ΦΕΚ Α45/9-3-99), Κύρωση του κώδικα διοικητικής διαδικασίας και άλλες διατάξεις.
- ΝΟΜΟΣ 3471/2006 (ΦΕΚ 133/Α'/28.6.2006), Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τροποποίηση του ν. 2472/1997.
- Νόμος 3882/2010, Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2007/2/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Μαρτίου 2007 και άλλες διατάξεις. Τροποποίηση του ν. 1647/1986 «Οργανισμός Κτημα-

τολογίου και Χαρτογραφήσεων Ελλάδας (ΟΚΧΕ) και άλλες σχετικές διατάξεις» (ΦΕΚ Α166/22-9-2010).

<http://dide.flo.sch.gr/Plinet/Nomothesia-Internet/Odigia-96-9-1996-NomikiProstasiaDB.pdf>

http://www.dpa.gr/portal/page?_pageid=33,15048&_dad=portal&_schema=PORTAL

http://www.dpa.gr/portal/page?_pageid=33,18990&_dad=portal&_schema=PORTAL

http://ec.europa.eu/justice/data-protection/index_en.htm

http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/edps/index_el.htm

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:31995L0046>

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=URISERV:133501>

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2002:201:0037:0047:el:PDF>

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:32006L0024>

<http://www.opi.gr/index.php/2013-10-03-12-24-10/2121-1993>

<https://privacyinternational.org/>

<https://secure.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/EDPS>

<http://en.wikipedia.org>

Αρχή Προστασίας Δεδομένων της Αγγλίας: <http://www.ico.gov.uk/>

Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας: opi.gr